

Policija - izvajanje zimske službe
– informacija z novinarske konference na Ministrstvu za promet, 12. 11. 2010 –

Zakon o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1) v 114. členu določa, da morajo imeti motorna in priklopna vozila v cestnem prometu od 15. novembra do 15. marca naslednjega leta predpisano zimsko opremo. Predpisano zimsko opremo morajo imeti tudi v zimskih razmerah.

Zimske razmere so na cesti ali njenem delu takrat, ko se ob sneženju sneg oprijema vozišča ali ko je vozišče zasneženo, zaledenelo (ledena deska) ali poledenelo (poledica).

Pravilnik o zimski opremi vozil v cestnem prometu določa zimsko opremo, s katero morajo biti opremljena vozila v cestnem prometu v zimskem času in v zimskih razmerah.

Policisti bodo od 15. novembra, ko morajo imeti motorna in priklopna vozila v cestnem prometu zimsko opremo, ob rednem delu pri nadzoru cestnega prometa preverjali tudi opremljenost vozil s predpisano zimsko opremo. Intenzivnost policijskega nadzora bo odvisna od prvih ugotovitev opremljenosti vozil z zimsko opremo, vremenskih razmer in lokalnih posebnosti. Glede na ugotovitve dopuščamo možnost, da bodo policijske enote organizirale tudi poostrene nadzore opremljenosti vozil z zimsko opremo.

Voznik, čigar vozilo pozimi ali v zimskih razmerah nima ali nima ustrezne zimske opreme, se kaznuje v skladu s 114. členom ZVCP-1 z globo 120 evrov, če pa je zaradi tega oviran ali onemogočen promet, pa z globo 400 evrov. Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik se kaznuje za tak prekršek z globo najmanj 1.200 evrov (odgovorna oseba z najmanj 120 evrov), če je zaradi tega oviran ali onemogočen promet, pa z globo najmanj 4.000 evrov (odgovorna oseba z globo najmanj 400 evrov).

V skladu z 239. členom ZVCP-1 prepove policist nadaljnjo vožnjo in izloči iz prometa motorno ali priklopno vozilo, ki v zimskih razmerah nima predpisane zimske opreme ali če je na njem sneg, led, voda ali druge snovi, ki bi lahko vplivale na vozne lastnosti vozila ali ki bi se lahko raztresale ali razlivalo z njega, ali če stekla vozila ali vzvratna ogledala niso čista. Izločitev vozila traja toliko časa, dokler se ne odpravijo razlogi, zaradi katerih je bila odrejena.

Po določbi četrtega odstavka 114. člena ZVCP-1 policist odredi odstranitev vozila, ki obstane na cesti, ker nima predpisane zimske opreme, pa bi jo moralo imeti, ali je v cestnem prometu, ko ne bi smelo biti, če ga s ceste takoj ne odstrani voznik. V takem primeru ga odstrani na stroške lastnika izvajalec rednega vzdrževanja ceste.

Glede na določbe Odredbe o omejitvi prometa na cestah v Republiki Sloveniji lahko upravljavec avtocest in hitrih cest zaradi zimskih razmer na teh cestah za tovorna vozila s priklopnimi vozili, za vozila, ki prevažajo nevarno blago in za izredne prevoze časovno in prostorsko omeji promet. O omejitvi prometa mora obvestiti javnost in postaviti prometno signalizacijo za izločanje, kjer je to mogoče. Na ostalih cestah se morajo tovorna vozila s priklopnimi vozili, vozila, ki prevažajo nevarno blago, in izredni prevozi ob zimskih razmerah na cestah sami izločiti iz prometa.

Najpomembnejša naloga policije ob izločanju določenih kategorij vozil v zimskih razmerah bo nadzorovanje spoštovanja postavljenih prometnih signalizacij (na avtocestah in hitrih cestah) in nadzorovanje spoštovanja določb o samoizločanju (na ostalih cestah).

Po 115. členu ZVCP-1 se kaznuje zaradi kršitve določb Odredbe o omejitvi prometa na cestah na cestah v Republiki Sloveniji voznik z globo 200 evrov, pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik z globo najmanj 4.000 evrov, odgovorna oseba pa z globo najmanj 400 evrov.

Statistični podatki

Tabela 1: Število prometnih nesreč v zimski sezoni

	ZIMSKA SEZONA (15. 11. – 15. 3.)									
	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10
prometne nesreče s smrtnim izidom	71	56	58	75	48	49	71	67	45	32
prometne nesreče s telesno poškodovanimi	2.472	2.692	3.094	3.743	2.681	3.287	3.410	1.879	2.499	2.197
prometne nesreče z materialno škodo	9.626	9.545	9.901	10.111	7.773	7.723	5.985	6.103	4.687	4.646
prometne nesreče skupaj	12.169	12.293	13.053	13.929	10.502	11.059	9.466	8.049	7.231	6.875

Pri primerjavi podatkov o prometnih nesrečah za desetletno obdobje lahko ugotovimo, da se je v zadnjih letih zmanjšalo skupno število prometnih nesreč, ki jih je v zimski sezoni obravnavala policija. Znatno se je zmanjšalo število prometnih nesreč z materialno škodo, pri nesrečah s telesno poškodovanimi se je po obdobju naraščanja trend obrnil v drugo smer, zmanjšanje pa je opazno tudi pri prometnih nesrečah s smrtnim izidom.

Tabela 2: Posledice prometnih nesreč v zimski sezoni

	ZIMSKA SEZONA (15. 11. – 15. 3.)									
	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10
umrli	74	61	63	79	55	56	81	71	49	32
hudo telesno poškodovani	787	619	326	361	283	329	319	287	262	202
lahko telesno poškodovani	2.706	3.164	4.194	5.303	3.595	4.588	4.804	3.885	3.389	3.121
skupaj poškodovani	3.567	3.844	4.583	5.743	3.933	4.973	5.204	4.243	3.700	3.355

Med poškodovanimi udeleženci prometnih nesreč v zimski sezoni je bilo največ lahko poškodovanih. Število lahko poškodovanih se je po daljšem obdobju naraščanja začelo ponovno zmanjševati. Vzpodbuden je podatek o številu hudo telesno poškodovanih in umrlih, saj se je njihovo število v tem obdobju znatno zmanjšalo.

Tabela 3: Posledice prometnih nesreč glede na stanje vozišča

VOZIŠČE \ POSLEDICE	umrli		hudo telesno poškodovani		lahko telesno poškodovani		brez poškodb	
	2008/09	2009/10	2008/09	2009/10	2008/09	2009/10	2008/09	2009/10
blatno	0	0	0	0	2	0	11	6
mokro	25	11	111	69	1.303	1.029	3.635	3.445
suho	21	18	121	97	1.440	1.306	4.702	3.963
poledenelo / neposipano	0	0	1	2	77	73	113	153
poledenelo / posipano	0	0	4	4	47	61	83	123
sneženo / nepluženo	1	1	10	15	163	205	274	697
sneženo / pluženo	0	2	6	6	58	169	184	646
spolzko	2	0	9	6	240	252	480	551
ostalo	0	0	0	3	59	26	159	127
skupaj	49	32	262	202	3.389	3.121	9.641	9.711

Zanimivi so podatki o prometnih nesrečah glede na razmere na vozišču. Daleč največ prometnih nesreč z najhujšimi posledicami se zgodi, ko je vozišče suho ali mokro. V zimski sezoni 2009/10 je v prometnih nesrečah, ko je bilo vozišče suho, umrlo 56,3 % vseh umrlih (v zimski sezoni 2008/09 42,9 %), na mokrem vozišču pa 34,4 % (v zimski sezoni 2008/09 51,0 %).

Tabela 4: Ugotovljene kršitve zaradi neuporabe zimske opreme

	ZIMSKA SEZONA (15. 11. – 15. 3.)									
	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10
kršitve cestnoprometnih predpisov	2.138	1.392	1.381	1.250	1.125	1.577	951	560	1.152	1.561

V letih po uvedbi obvezne opreme vozil z zimsko opremo v zimski sezoni in ob zimskih razmerah je bilo več ugotovljenih več kršitev neopremljenosti vozil s predpisano zimsko opremo. V zadnjih letih pa se je število tovrstnih kršitev ponovno povečalo (število ugotovljenih prekrškov je odvisno tudi od snežnih razmer).